

một Hầu hình nhân (khỉ dáng người) có bộ mặt phủ đầy lông, đôi mắt tròn xoe, hai lỗ mũi héch, hàm răng vẫu lộ đang cầm cương ngựa. Ngoài hai bức tranh trên còn có 4 bức tranh khác mô tả Tam Tạng thỉnh kinh với các nhân vật tương tự. Theo các nhà nghiên cứu, các bích họa này chính là nguyên mẫu Tôn Ngộ Không vốn tên Thạch Bản Đà quê thành Tiêu Dương, huyện Tây An, tỉnh Cam Túc ngày nay. Tháng 8 năm 629 đời Đường Trinh Quán thứ 3, nhà chiêm bái Huyền Trang trên đường sang Tây Trúc (Ấn Độ ngày nay) thỉnh kinh dừng lại hơn một tháng tại thành Tiêu Dương giảng kinh thì trong đó có một người dân tộc Hồ tên Thạch Bản Đà có sức khỏe hơn người, giỏi võ nghệ, rất thông thuộc vùng Tân Cương, nhưng có tướng mạo rất giống con khỉ, dân trong vùng gọi là Hầu Hình nhân, sau khi nghe giảng kinh, Huyền Trang cảm hóa được, nên tình nguyện mang theo ngựa đi thỉnh kinh. Chính Thạch Bản Đà đã đưa Đường Tăng qua sông Hồ Lô, vượt Ngọc Môn Quan, băng qua Ngũ Phong Sơn tới Tân Cương, rồi qua Tây Trúc thỉnh được các pho kinh Phật về Tràng An, kinh đô nhà Đường. Về sau Ngộ Thừa Ân đã cảm hứng dựa vào những câu chuyện đó để viết ra Tây Du Ký.

TAI SAO CÓ TỤC VẼ MẮT TRÊN GHE THUYỀN

Ghe thuyền tại VN vẽ mắt hai bên nhằm khai nhãn cho thuyền di chuyển trên sông có định hướng hầu đem lại sự bình an, vô sự. Truyền rằng xưa kia trên sông có nhiều thủy quái chỉ chực chờ gài tai hại thuyền bè trên sông biển. Nên trước khi hạ thủy đều cử hành

tế lễ khai nhãn như lá bùa hộ mạng cho thuyền có đôi mắt như sinh vật táo bạo dũng mãnh để trấn áp chúng. Còn giả thuyết cho rằng mắt thuyền là mắt chim ó, loài đại bàng chuyên ăn cá trên biển, khi nào có giông to gió lớn chúng mới xuất hiện, là một sinh vật to lớn hung hăn cắn cứ theo câu "Nhứt điểu, nhì ngư, tam xà, tứ tượng" để làm khiếp đám loài thủy quái. Lối vẽ con mắt trên ghe thuyền ở một vài địa phương ở Việt Nam có khác nhau. Chỉ nhìn con mắt và mũi thuyền họ đoán được xuất xứ chiếc ghe thuyền đó. Như thuyền ở miền Trung có mắt nhỏ, đuôi dài tròng đen, nhãn cầu trắng trên nền xanh, mắt hướng nhìn thẳng phía trước. Ngược lại ghe thuyền từ Vũng Tàu trở về Nam có mắt hình bầu dục, mở lớn, tròng đen nhiều, nhãn cầu trắng vẽ trên nền đỏ.

CÁC NHÂN VẬT NAM VÀ NỮ TRONG TIỂU THUYẾT KIM DUNG

Những nhân vật nữ trong tiểu thuyết Kim Dung đều là những phụ nữ thông minh sắc sảo, áp đảo, lung lạc đàn ông như Hoàng Dung, Triệu Minh, Kim Hoa Bà Bà, Ân Tố Tố, Nghi Lâm, Mã Phu Nhân, A Châu. Các nàng sẵn sàng hạ độc thủ và sử dụng mọi thủ đoạn để dành phần thắng. Tất cả có một đức tính chung là rất đa tình, chung thủy, quyết bảo vệ tình yêu và người yêu. Còn những nhân vật Nam trong tiểu thuyết Kim Dung đều chân thật, không biết mánh khóe, thà chết còn hơn gian dối như Quách Tĩnh, Trương Thúy Sơn, Trương Võ Ky, Kiều Phong, Đoàn Dự, Lệnh Hồ Xung. Diễn hình như vai nữ tiểu ni cô Nghi Lâm yêu Lệnh Hồ đại ca, một kẻ bị trực xuất khỏi Hoa Sơn về lãnh đạo Hằng Sơn, các vị ni sư Hằng Sơn dám phá chấp mà gọi một

chàng trai ham rượu chè về núi để điều động đệ tử. Từ lòng quyến luyến đến mối tình nhẹ nhàng rất đỗi thương trong tác phẩm Lệnh Hồ Xung xuyên suốt đến cuối câu chuyện để Nghi Lâm rốt cuộc trở thành chủ chốt hạ thủ cả Nhạc Bất Quần. Đáng thương thay cho nàng, nàng sẽ ân hận suốt đời vì hành động mà người như Nghi Lâm cho là vô đạo đó. Hoặc A Châu là gia nhân của Mộ Dung Cô Tô phái vào chùa Thiếu Lâm để sưu tập võ công bị Kiều Phong điểm huyệt, được Kiều Phong đưa đi chữa trị, khi tỉnh lại A Châu yêu Kiều Phong từ đó. Cho đến A Châu chết vì tình trong vòng tay Kiều Phong bên cầu đá xanh trong đêm mưa bão là một cảnh tuyệt đẹp và cảm động trong Thiên Long Bát Bộ. Kiều Phong, người có võ công nghiêng trời cũng đành bó tay, đành khóc trước cái chết. Khi Kiều Phong chôn A Châu thì chôn thật nhanh, rồi đi không nhìn lại. Kết thúc câu chuyện có tráng lệ hay thương đau cũng như những vai chính của phim cao bồi miền viễn Tây Hoa Kỳ lên ngựa về một chân trời xa xăm nào đó. Đoạn tình giữa Kiều Phong và A Châu gợi lại như một thi sĩ Đỗ Mục đời Đường từng nói: "Đa tình khước tự tống vô tình" (người đa tình nhiều khi có hành động như người chẳng có chút tình nào). Toàn bộ tiểu thuyết của Kim Dung có tình có lý và bằng bạc triết lý Phật giáo; nhờ đó Kim Dung, một Phật tử đã đưa Phật giáo vào tác phẩm một cách sâu sắc.

TÂM HIỂN

